

บทความวิจัย

การพัฒนามัฟฟินเนื้อตานสุก

ธีรนุช ฉายศรีโชค* และ จันทร์จนา ศิริพันธ์วัฒนา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสูตร คุณภาพทางเคมี การยอมรับของผู้บริโภค และ ต้นทุนการผลิตของมัฟฟินเนื้อตานสุก ดำเนินการทดลองโดยศึกษา 1) การใช้ปริมาณเนื้อตานสุกที่เหมาะสม ในมัฟฟิน 2) วิเคราะห์คุณภาพทางกายภาพ เเเม่ และประสาทสัมผัสด้วยวิธีให้คะแนนความชอบ 9-point hedonic scale 3) คัดเลือกสูตรของมัฟฟินเนื้อตานสุกที่ผู้ทดสอบให้คะแนนความชอบสูงสุดมาศึกษาการ ยอมรับของผู้บริโภค และ 4) ศึกษาต้นทุนการผลิต สลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ความ แปรปรวน (Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างด้วยค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยด้วย Duncan's New Multiple Range Test (DMRT) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ผลการวิจัยพบว่าการเพิ่มปริมาณเนื้อตานสุกมีผลให้มัฟฟินมีสีเหลืองเข้มขึ้น มี ขนาดชิ้น ความแข็งและความชื้นเพิ่มขึ้น สูตรที่เหมาะสมของมัฟฟินเนื้อตานสุกประกอบด้วย แป้งสาลี เอกนประงค์ ผงฟู เนยสด น้ำตาลทราย เกลือป่น ไข่ไก่ นมสด กลิ่นวนila และเนื้อตานสุก ร้อยละ 29.51, 2.49, 12.88, 19.12, 0.33, 10.39, 14.96, 0.33 และ 9.98 ของน้ำหนักทั้งหมด ตามลำดับ ผลการ ศึกษาคุณภาพทางเคมีของมัฟฟิน 100 กรัม พบร่วม พบร่วมมัฟฟินเนื้อตานสุกประกอบด้วย ความชื้น โปรตีน ไขมัน เด็ก เยื่อไช และคาร์โบไฮเดรต ร้อยละ 25.75, 5.56, 13.50, 2.32, 0.72 และ 52.15 ตามลำดับ มีพลังงานทั้งหมด 352.34 กิโลแคลอรี่ และเบต้าแคโรทีน 102.53 ไมโครกรัม เมื่อทดสอบการยอมรับของ ผู้บริโภคพบว่าผู้บริโภคให้คะแนนความชอบมัฟฟินเนื้อตานสุกในระดับชอบมาก และให้การยอมรับ ร้อยละ 96 มัฟฟินเนื้อตานสุกมีต้นทุนการผลิตต่อชิ้นเท่ากับ 1.49 บาท

คำสำคัญ: เนื้อตาน มัฟฟิน เบเกอรี่ ขนมอบ การพัฒนาผลิตภัณฑ์

Development of Palmyra Palm Muffin

Teeranuch Chysirichote*, and Chanchana Siripanwattana

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the formula, chemical quality, consumer acceptance and production cost of the Palmyra palm muffin. The experimental processes were designed: 1) to optimize the quantity of Palmyra palm in muffin mixture; 2) to analyze the quality of physical, chemical and sensory evaluations by using the preference test with a 9-point hedonic scale; 3) to select the muffin which the overall liking was at the highest level for the consumer acceptance test and 4) to determine the cost of production. The statistical analysis of data consisted of means, analysis of variance and different test by F-test. Duncan's New Multiple Range Test (DMRT) was used to compare the difference of means. Statistical significance was set at the confidence level of 95%. The results indicated that the yellowness (b^*) values of crust and crumb, size, hardness and moisture increased with the quantity of ripe Palmyra palm. The appropriate formula of Palmyra palm muffin was composed of 29.51% all-purpose flour, 2.49% baking powder, 12.88% butter, 19.12% sugar, 0.33% salt, 10.39% egg, 14.96% milk, 0.33% vanilla flavor and 9.98% ripe Palmyra palm. The results of chemical quality in 100 g Palmyra palm muffin showed the moisture, protein, fat, ash, fiber and carbohydrate were 25.75%, 5.56%, 13.50%, 2.32%, 0.72% and 52.15%, respectively. Total calorie and beta-carotene were 352.34 kcal and 102.53 μ g, respectively. Consumer acceptability test revealed that the overall liking of Palmyra palm muffin was the level of like very much and 96% of consumers accepted this product. The production cost for a piece of the Palmyra palm muffin was 1.49 Baht.

Keywords: Palmyra palm, muffin, bakery, baked goods, product development

บทนำ

ตalaโตนด (*Palmyra palm*) เป็นพืชตระกูลปาล์มพัด อยู่ในสกุล *Borassus* และมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Borassus flabellifer* Linn. มีลิ้นกำเนิดในทวีปแอฟริกาตะวันออก สำหรับประเทศไทยพบมากในเขตภาคกลางตามถนนจังหวัดเพชรบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ซึ่งมักเรียกว่า ตala และยังพบตามภาคต่างๆ เช่น ภาคใต้ถนนจังหวัดสงขลา เรียกว่า ตalaโตนด หรือตันโนนด ส่วนจังหวัดยะลา และปัตตานีเรียกว่า ปอเก้าตา เป็นต้น มีการนำตala มาใช้ประโยชน์ด้านอาหาร ได้แก่ น้ำตala จากง่วงตala นำมาทำน้ำตala สัดและน้ำตalaโตนด เมล็ดของลูกตala อ่อนหรือลอกตala ที่มักเข้าใจกันว่าเป็นเนื้อลูกตala มีลักษณะเป็นวุ้นใส นำมารับประทานสดหรือรับประทานกับน้ำเชื่อมและบรรจุเป็นลูกตala ในน้ำเชื่อมกระป่อง ส่วนผลตala ที่สุกเต็มที่จะมีสีม่วงเข้ม ภายในมีสีเหลืองสดแทรกอยู่ตามเส้นใยของเปลือก ส่วนที่เป็นสีเหลืองมีความอ่อนนุ่มและกลิ่นหอมเฉพาะ เมื่อนำมายังไจได้เนื้อตala สุก [1, 2] ช่วยให้ผลิตภัณฑ์มีลักษณะเด่นเฉพาะตัว เนื้อตala สุกนี้มีคุณค่าทางโภชนาการประกอบด้วยแป้ง น้ำตala ไขอาหาร และแครอทินอยด์เป็นจำนวนมาก แต่มีข้อจำกัดในด้านอาหารเก็บเนื้อจากมีความชื้นสูงประมาณร้อยละ 92-93 มีจุลินทรีย์ที่เป็นสาเหตุของการเสียดองต้องเก็บที่อุณหภูมิตู้เย็นซึ่งเก็บได้ 3-5 วัน [3] การวิจัยนี้เป็นการนำเนื้อตala สุกมาปรุงโดยใช้เป็นส่วนผสมทดแทนส่วนของเหลวผสมในผลิตภัณฑ์มัฟฟินซึ่งเป็นขนมปังประเภทหนึ่งในกลุ่มคิวเบรด (Quick bread) ที่ขึ้นฟูด้วยสารเคมี ได้แก่ ผงฟู และเบคกิ้งโซดา มักทำเป็นชิ้นเล็กขนาดพอเดียว (ประมาณ 1 หน่วยบริโภค) มีรูปร่างเป็นถ้วยขนาดเล็ก ลักษณะเนื้อค่อนข้างแน่นแต่นุ่ม และมีกลิ่นหอม นิยมนำมาเป็นอาหารเข้าหรืออาหารในมื้อที่รับเร่ง โดยทั่วไปสามารถเติมผลไม้ ช็อกโกแลต หรือลั่วต่างๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายของมัฟฟิน [4] โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสูตร คุณภาพทางเคมี การยอมรับของผู้บริโภค และต้นทุนการผลิตของมัฟฟินเนื้อตala สุก การพัฒนานี้จะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์เนื้อตala สุกและลูกตala รวมถึงเป็นการเพิ่มความหลากหลายให้กับผลิตภัณฑ์มัฟฟินซึ่งเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคด้วย

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

1. วัตถุสูตร

เนื้อตala สุก Asian Palmyra palm สายพันธุ์หม้อจากจังหวัดเพชรบุรี แป้งสาลีเอนกประสงค์ ผงฟูชนิดดับเบลแอคติ้ง เกลือป่น น้ำตala รายขาว เนยสดสูตร AA (ได้รับความอนุเคราะห์จากศูนย์ปฏิบัติการเรนย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต) ไข่ไก่ นมสดชนิดจืด และกลิ่นวนิลา

2. เครื่องมือและอุปกรณ์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตมัฟฟิน

เครื่องชั่ง เครื่องผสมอาหารพร้อมหัวตีรูปใบไม้ เตาอบไฟฟ้า นาฬิกาจับเวลา จ่างผสมสแตนแลส ตะแกรงร่อนแป้ง พายยาง พิมพ์ถ้วยเจี๊ยบและถ้วยฟอยล์ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2 นิ้ว ตะแกรงพักขนม และอุปกรณ์งานครัวอื่นๆ

อุปกรณ์วิเคราะห์คุณภาพทางกายภาพ

เครื่องวัดค่าสี (Handy Colorimeter) เครื่องวัดเนื้อสัมผัส เวอร์เนียร์ (Vernier caliper) และ กระบวนการ

อุปกรณ์วิเคราะห์คุณภาพทางเคมี

เครื่องวัดปริมาณน้ำอิสระ (Water activity, aw) ชุดวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีโดยประมาณ (Proximate Analysis) และชุดวิเคราะห์เบต้าแครอทีน

อุปกรณ์ในการวิเคราะห์คุณภาพทางประสาทสัมผัส

อุปกรณ์ในการทดสอบ และแบบสอบถาม

3. วิธีการทดลอง

3.1 การศึกษาสูตรมัฟฟินเนื้อตalaลสุกที่เหมาะสม

นำสูตรพื้นฐานจาก Muffin Recipe [5] ดังตารางที่ 1 และรูปที่ 1 มาศึกษาปริมาณเนื้อตalaลสุกที่ผสมกับของเหลวในสูตร โดยศึกษาอัตราส่วนของเนื้อตalaลสุกต่อของเหลว (โดยน้ำหนัก) วางแผนการทดลองแบบสุ่มอย่างสมบูรณ์ (Completely Randomized Design, CRD) 6 ระดับ คือ 100:0, 80:20, 60:40, 40:60, 20:80 และ 0:100 (สูตรควบคุม) ประเมินลักษณะล้วนผสม ลักษณะมัฟฟินที่อบสุก และศึกษาคุณภาพของมัฟฟิน

คุณภาพทางกายภาพ ได้แก่ ค่าสี ($L^* a^* b^*$) ของเปลือกและเนื้อมัฟฟิน [6] ขนาด ปริมาตร จำเพาะ [7] และเนื้อสัมผัสของมัฟฟิน [6]

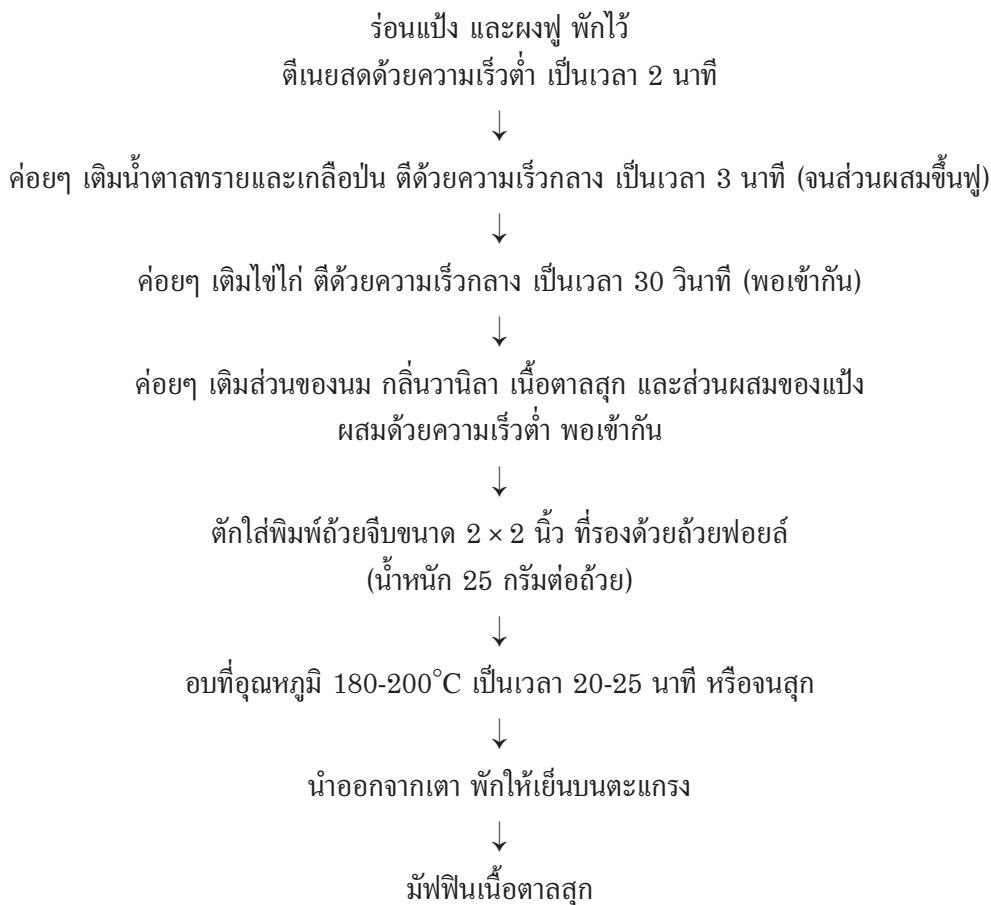
คุณภาพทางเคมี ได้แก่ ปริมาณความชื้น และปริมาณน้ำอิสระ (Water activity, aw) [6]

คุณภาพทางประสาทสัมผัส วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design, RCBD) โดยให้คะแนนความชอบแบบ 9-point hedonic scale (1 = ไม่ชอบมากที่สุด ถึง 9 = ชอบมากที่สุด) กับผู้ทดสอบที่ไม่ผ่านการฝึกฝนจำนวน 50 คน

คัดเลือกสูตรที่มีลักษณะมัฟฟินที่นุ่ม เบา มีกลิ่นหอม และมีคุณภาพทางประสาทสัมผัส เป็นที่ยอมรับของผู้ทดสอบ

ตารางที่ 1 สูตรพื้นฐานในการพัฒนาสูตรมัฟฟิน

ส่วนผสม	น้ำหนัก (กรัม)	ร้อยละ (%)
แป้งสาลีเอนกประสงค์	142	29.51
ผงฟู	12	2.49
เนยสด	62	12.88
น้ำตาลทราย	92	19.12
เกลือป่น	1.6	0.33
ไข่ไก่	50	10.39
นมสด	120	24.94
กลิ่นวนิล่า	1.6	0.33
รวม	481.2	100

รูปที่ 1 กรรมวิธีการเตรียมมัฟฟินเนื้อตาน้ำสุก [8]

3.2 การศึกษาคุณภาพทางเคมีของมัฟฟินเนื้อตานลูก

นำมัฟฟินเนื้อตานลูกที่ผ่านการพัฒนาแล้วมาวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี (Proximate analysis) [6] และปริมาณเบนเต้าแครอฟท์โดยวิธี Spectrophotometer Method วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 460 นาโนเมตรด้วยเครื่อง UV-spectrophotometer [9]

3.3 การศึกษารายละเอียดของผู้บริโภคต่อมัฟฟินเนื้อตานลูก

ทดสอบการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อมัฟฟินเนื้อตานลูกด้วยวิธี Central Location Test (CLT) โดยให้คะแนนความชอบแบบ 9-point hedonic scale ($1 = \text{ไม่ชอบมากที่สุด}$ ถึง $9 = \text{ชอบมากที่สุด}$) กับผู้บริโภคจำนวน 100 คน สถานที่ทดสอบ ได้แก่ คุณย์ปภีบดิการอาหารนานาชาติสวนดุสิต และคุณย์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

3.4 การศึกษาต้นทุนการผลิตของมัฟฟินเนื้อตานลูก

คำนวณต้นทุนการผลิตของต่อมัฟฟินเนื้อตานลูกและมัฟฟินเนื้อตานลูกผสมลูกตาล โดยต้นทุนการผลิต คือ ราคาของวัตถุดิบตามจำนวนที่ใช้จริงทั้งหมดรวมกับต้นทุนอื่นๆ ร้อยละ 5 ของต้นทุนจริง รายละเอียดของราคាដันทุนต่างๆ คือ ราคายางหัวเรียว (Unit price) ตามราคาก่อนจ่ายจริงหรือเป็นไปตามใบสั่งของ (Invoice) และคิดเป็นต้นทุนวัตถุดิบ (Cost) ที่ใช้ เมื่อร่วมต้นทุนทั้งหมดแล้วจะต้องเพิ่มต้นทุนอื่นๆ (Addition cost) ล่าวนใหญ่จะประมาณการเป็นร้อยละ 5 จากต้นทุนจริง ผลกระทบทั้งหมดจะได้ค่าเป็นต้นทุนอาหารต่อ 1 ตัวอย่าง [10, 11]

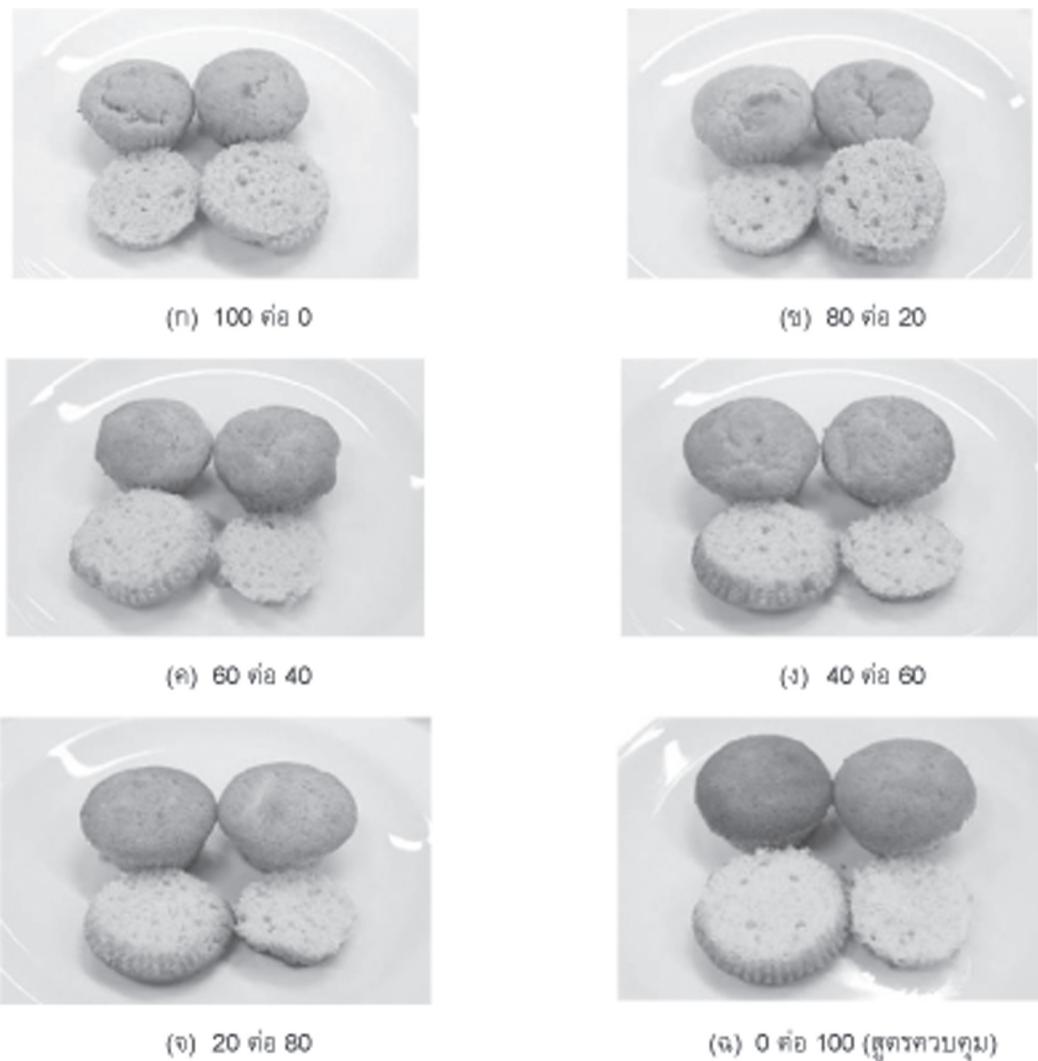
4. การวิเคราะห์ทางสถิติ

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างด้วยค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย Duncan's New Multiple Range Test (DMRT)

ผลการทดลอง

1. ผลการศึกษาสูตรมัฟฟินเนื้อตานลูกที่เหมาะสม

เมื่อนำสูตรพื้นฐานมาศึกษาอัตราส่วนของเนื้อตานลูกต่อของเหลว (โดยน้ำหนัก) 6 ระดับ คือ 100:0, 80:20, 60:40, 40:60, 20:80 และ 0:100 (สูตรควบคุม) ดังรูปที่ 2 จากการสังเกตพบว่าการเพิ่มน้ำหนักในส่วนของเหลวมีผลให้ส่วนผสมของมัฟฟินมีแนวโน้มที่ความข้นหนืดสีเหลือง และกลิ่นตาลจะเพิ่มขึ้น ส่วนมัฟฟินที่อบสุกแล้วมีแนวโน้มที่ลีของผิวนอกและลีของเนื้อในจะมีสีเหลือง กลิ่นตาล รสหวาน ความแน่นจะเพิ่มขึ้น และความนุ่มจะลดลง

รูปที่ 2 ลักษณะของมัฟฟินที่มีอัตราส่วนของเนื้อตາลสุกต่อของเหลว (โดยน้ำหนัก) ห้อง 6 ระดับ

1.1 คุณภาพทางกายภาพของมัฟฟินเนื้อตາลสุก

ผลการวิเคราะห์คุณภาพทางกายภาพของมัฟฟินที่ໄสเนื้อตາลสุกผสมกับของเหลวห้อง 6 ระดับห้องด้านลีผิวนอกและเนื้อกายใน ขนาด บริมาตรจำเพาะ และเนื้อสัมผัสของมัฟฟิน แสดงดังตารางที่ 2

ค่าสี สีผิวนอกและเนื้อกายในของมัฟฟินที่ผสมเนื้อตາลห้อง 6 ระดับมีค่าความสว่าง (L^*) ค่าสีแดง (a^*) และค่าสีเหลือง (b^*) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยการเพิ่มปริมาณเนื้อตາลสุก ซึ่งมีแครอฟท์อยู่ แป้ง และน้ำตาล เป็นองค์ประกอบ [3, 12] มีผลให้สีห้องผิวนอกและเนื้อกายในของมัฟฟินมีแนวโน้มของค่าความสว่างลดลง และมีค่าสีเหลืองเข้มขึ้น

ขนาด ห้องความสูงและความกว้างของมัฟฟินที่ผสมเนื้อตากห้อง 6 ระดับมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบมัฟฟินที่ผสมเนื้อตากระดับต่างๆ กับมัฟฟินสูตรควบคุม (0:100) พบร่วมกับการเพิ่มปริมาณเนื้อตากสุกเป็นผลให้มัฟฟินมีความสูงหรือหนาเพิ่มขึ้น ส่วนความกว้าง (การ

แฟ่วยาย) และปริมาณรำไพะลดลง แม้ว่าจะบินพิมพ์ที่มีขนาดเท่ากันก็ตาม ทั้งนี้เนื้อตalaลสุกมีจุลินทรีย์ที่เกี่ยวข้องกับการหมักให้เข้มข้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเชื้อยeastพวง *Candida krusei*, *Saccharomyces* spp., *Kloeckera apiculata* และ *Heseniaaspora* spp. [13] อย่างไรก็ตามเนื้อตalaลสุกมีปริมาณแป้ง ไขอาหาร และความชื้น ซึ่งมีผลต่อการเกิดกลูтенของแป้งสาลีและความแน่นเนื้อที่เพิ่มขึ้น ทำให้การแผ่ขยายตัวลดลงได้ [14]

เนื้อสัมผัส มัฟฟินที่ผสมเนื้อตalaลหั้ง 6 ระดับมีค่าความแข็ง (Hardness) และความสามารถในการเกาะตัว (Cohesiveness) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ส่วนค่าความแตกเปราะ (Fracturability) อัตราการคืนรูป (Springiness) และพลังงานในการบดเคี้ยว (Chewiness) นั้นไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยการเพิ่มปริมาณเนื้อตalaลมีผลให้ความแข็งและความแน่นเนื้อ ของมัฟฟินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2 คุณภาพทางกายภาพของมัฟฟินเนื้อตalaลสุกหั้ง 6 ระดับ

คุณภาพ	อัตราส่วนของเนื้อตalaลสุกต่อของเหลว (โดยน้ำหนัก)					
	100:0	80:20	60:40	40:60	20:80	0:100
สี (เปลือก)						
L*	45.57 ^e ±0.15	45.57 ^e ±0.15	47.73 ^d ±1.20	49.40 ^c ±0.20	52.40 ^b ±0.45	54.10 ^a ±0.36
a*	12.57 ^a ±1.81	10.50 ^{ab} ±1.06	11.60 ^{ab} ±1.35	12.00 ^{ab} ±1.65	7.27 ^c ±0.60	9.70 ^b ±0.56
b*	45.27 ^a ±1.96	44.37 ^a ±0.29	38.40 ^b ±0.50	37.03 ^b ±2.57	30.30 ^c ±0.87	32.83 ^c ±1.17
สี (เนื้อใน)						
L*	46.20 ^d ±0.78	47.27 ^{cd} ±0.06	47.97 ^c ±0.40	50.27 ^b ±1.44	49.50 ^b ±0.35	51.90 ^a ±0.10
a*	8.03 ^a ±0.40	7.20 ^b ±0.17	5.93 ^c ±0.40	4.17 ^d ±0.15	4.10 ^d ±0.44	0.73 ^e ±0.23
b*	46.53 ^a ±1.02	43.27 ^b ±0.15	39.73 ^c ±0.56	31.63 ^d ±0.89	26.00 ^e ±0.66	14.77 ^f ±0.15
ขนาด (cm)						
ความสูง	3.13 ^a ±0.06	3.00 ^b ±0.10	2.93 ^{bc} ±0.06	2.83 ^c ±0.06	2.77 ^c ±0.06	2.83 ^c ±0.58
ความกว้าง	4.02 ^d ±0.03	4.05 ^d ±0.00	4.19 ^c ±0.92	4.25 ^c ±0.50	4.35 ^b ±0.00	4.53 ^a ±0.58
บริเวณรำไพะ	2.17 ^c ±0.04	2.13 ^c ±0.02	2.18 ^c ±0.09	2.22 ^{bc} ±0.03	2.28 ^b ±0.10	3.57 ^a ±0.15
เนื้อสัมผัส						
Hardness (g)	359.77 ^a ±26.16	310.63 ^{ab} ±3.85	289.80 ^b ±11.61	295.14 ^b ±54.19	285.39 ^b ±32.62	270.05 ^b ±42.93
Facturability (g) ^{ns}	17.83±0.70	16.73±0.24	17.40±1.22	17.45±0.07	17.05±0.89	17.55±0.55
Springiness (mm) ^{ns}	0.92±0.00	0.94±0.00	0.95±0.00	0.96±0.01	0.95±0.01	0.93±0.01
Cohesiveness	0.69 ^{ab} ±0.02	0.67 ^b ±0.03	0.67 ^b ±0.04	0.72 ^{ab} ±0.05	0.72 ^{ab} ±0.01	0.74 ^a ±0.02
Chewiness (g.mm) ^{ns}	228.51±15.28	181.01±15.25	203.28±5.26	199.71±54.63	195.82±22.11	186.01±32.36

หมายเหตุ: ตัวอักษรที่ต่างกันในแนวนอน หมายถึง ค่าที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns หมายถึง ค่าที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

± S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.2 คุณภาพทางเคมีของมัฟฟินเนื้อตalaลสุก

ผลการวิเคราะห์คุณภาพทางเคมีของมัฟฟินที่ใส่เนื้อตalaลสุกผสมกับของเหลวทั้ง 6 ระดับ ได้แก่ ปริมาณความชื้นและน้ำอิสระ (Aw) ดังตารางที่ 3 พบว่าการเพิ่มปริมาณเนื้อตalaลสุกมีผลให้มัฟฟินมี ความชื้นและน้ำอิสระเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ทั้งนี้เป็นผลจากการใช้เนื้อตalaลสุกแทน การใช้นมสดที่เป็นของเหลวในมัฟฟินสูตรพื้นฐาน โดยเนื้อตalaลสุกจะมีปริมาณน้ำหรือความชื้นร้อยละ 93.0 [3] ซึ่งมากกว่าปริมาณความชื้นของนมสดที่มีค่าเท่ากัน 88.0 [15]

ตารางที่ 3 คุณภาพทางเคมีของมัฟฟินเนื้อตalaลสุกทั้ง 6 ระดับ

คุณภาพ	อัตราส่วนของเนื้อตalaลสุกต่อของเหลว (โดยน้ำหนัก)					
	100:0	80:20	60:40	40:60	20:80	0:100
ความชื้น (%)	$29.29^a \pm 0.07$	$28.24^b \pm 0.02$	$27.68^c \pm 0.09$	$26.34^d \pm 0.20$	$25.45^e \pm 0.08$	$24.48^f \pm 0.05$
น้ำอิสระ (Aw)	$0.90^a \pm 0.00$	$0.89^b \pm 0.00$	$0.89^b \pm 0.00$	$0.88^c \pm 0.00$	$0.87^d \pm 0.00$	$0.86^e \pm 0.00$

หมายเหตุ: ตัวอักษรที่ต่างกันในแนวนอน หมายถึง ค่าที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

: \pm S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 คุณภาพทางประสาทลัมพัสของมัฟฟินเนื้อตalaลสุก

จากการทดสอบคุณภาพทางประสาทลัมพัสของมัฟฟินที่ใส่เนื้อตalaลสุกผสมกับของเหลวทั้ง 6 ระดับ โดยการให้คะแนนความชอบแบบ 9-point hedonic scale (1 = ไม่ชอบมากที่สุด ถึง 9 = ชอบมากที่สุด) กับผู้ทดสอบที่ไม่ผ่านการฝึกฝนจำนวน 50 คน แสดงดังตารางที่ 4 พบว่าทั้งคุณลักษณะด้านลีกเล่น ความนุ่ม ความหยุ่น รสชาติ และความชอบโดยรวมของมัฟฟินที่ใส่เนื้อตalaลสุกในระดับต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ซึ่งมัฟฟินที่ใส่เนื้อตalaลสุกผสมกับของเหลวในอัตราส่วน 40:60 (โดยน้ำหนัก) ได้รับคะแนนความชอบทุกคุณลักษณะสูงกว่าตัวอย่างมัฟฟินอื่น โดยคะแนนความชอบด้านลีกเล่น ความนุ่ม และความหยุ่นอยู่ในเกณฑ์ชอบมาก ความชอบด้านรสชาติอยู่ในเกณฑ์ชอบมาก ถึงชอบมากที่สุด และคะแนนความชอบโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ชอบมากที่สุด

ดังนั้นจึงคัดเลือกมัฟฟินที่ใส่เนื้อตalaลสุกผสมกับของเหลวที่ระดับ 40:60 (โดยน้ำหนัก) เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางเคมีต่อไป โดยสูตรที่เหมาะสมนี้ประกอบด้วย แป้งสาลีเอนกประสงค์ ร้อยละ 29.51 ผงฟู ร้อยละ 2.49 เนยสด ร้อยละ 12.88 น้ำตาลราย ร้อยละ 19.12 เกลือป่น ร้อยละ 0.33 ไข่ไก่ ร้อยละ 10.39 นมสด ร้อยละ 14.96 กลิ่นวนิลา ร้อยละ 0.33 และเนื้อตalaลสุก ร้อยละ 9.98 ของน้ำหนักทั้งหมด

ตารางที่ 4 คุณภาพทางประสาทล้มผ้าของม้าพินเนื้อตalaสุกหั้ง 6 ระดับ

คุณภาพ	อัตราส่วนของเนื้อตalaสุกต่อของเหลว (โดยน้ำหนัก)					
	100:0	80:20	60:40	40:60	20:80	0:100
สี	6.2 ^d ±0.4	6.2 ^d ±0.4	6.5 ^c ±0.6	8.2 ^a ±0.8	7.5 ^b ±0.5	6.3 ^d ±0.4
กลิ่น	6.3 ^{cd} ±0.9	6.0 ^d ±0.7	6.4 ^c ±0.6	8.0 ^a ±0.7	7.2 ^b ±0.9	6.6 ^c ±0.5
เนื้อสัมผัส						
- ความนุ่ม	6.8 ^b ±0.6	6.5 ^{cd} ±0.6	6.4 ^c ±0.6	8.4 ^a ±0.6	6.6 ^{cd} ±0.8	6.6 ^{cd} ±0.6
- ความหยุ่น	6.4 ^c ±0.8	6.4 ^c ±0.6	6.5 ^{bc} ±0.5	8.3 ^a ±0.6	6.7 ^b ±0.6	5.8 ^d ±0.8
รสชาติ	5.8 ^d ±0.6	5.9 ^d ±0.6	6.3 ^c ±0.5	8.5 ^a ±0.6	6.9 ^b ±0.7	6.4 ^c ±0.6
ความชอบโดยรวม	6.0 ^d ±0.4	6.1 ^d ±0.5	6.5 ^c ±0.7	8.7 ^a ±0.5	7.1 ^b ±0.8	6.6 ^c ±0.5

หมายเหตุ: ตัวอักษรที่ต่างกันในแนวนอน หมายถึง ค่าที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)
 \pm S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ผลการศึกษาคุณภาพทางเคมีของม้าพินเนื้อตalaสุก

จากการศึกษาคุณภาพทางเคมีของม้าพินเนื้อตalaสุกต่อ 100 กรัมอาหาร แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 คุณภาพทางเคมีของม้าพินเนื้อตalaสุกต่อ 100 กรัมอาหาร

ค่าคุณภาพ	ปริมาณ
ความชื้น-Moisture (%)	25.75
โปรตีน-Protein (%)	5.56
ไขมัน-Fat (%)	13.50
เต้า-Ash (%)	2.32
เยื่อใย-Crude fiber (%)	0.72
คาร์โบไฮเดรต-Carbohydrate (%)	52.15
พลังงานทั้งหมด-Total calorie (Kcal)	352.34
เบต้าแคโรทีน-β-carotene (μg)	102.53

3. ผลการศึกษาการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อมัฟฟินเนื้อตalaลสุก

จากการทดสอบการยอมรับของผู้บริโภคจำนวน 100 คน ณ ศูนย์ปฏิบัติการอาหารนานาชาติ สวนดุสิตและศูนย์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พนวจ่าด้านความชอบของผลิตภัณฑ์นั้น ผู้บริโภค่มีความชอบด้านสี กลิ่น ความนุ่ม และความหยุ่น อยู่ในระดับชอบปานกลาง ส่วนความชอบด้านรสชาติและความชอบโดยรวมอยู่ในระดับชอบมากดังตารางที่ 6 ส่วนด้านการยอมรับของผู้บริโภคนั้น ผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมซื้อมัฟฟินเพื่อรับประทานเอง คิดเป็นร้อยละ 85.0 มีการยอมรับผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 96.0 มีการตัดสินใจซื้อ ร้อยละ 88.0 และต้องการให้มัฟฟินนี้มีราคาย่อมถอย (1 กล่องบรรจุ 4 ชิ้น) เท่ากับ 30 บาท ร้อยละ 46.0 และกล่องละ 25 บาท ร้อยละ 34.0 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 6 คะแนนความชอบที่มีต่อผลิตภัณฑ์มัฟฟินเนื้อตalaลสุก

คุณภาพทางปราสาทสัมผัส	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความชอบ
สี	7.4	ชอบปานกลาง
กลิ่น	7.1	ชอบปานกลาง
ความนุ่ม	7.4	ชอบปานกลาง
ความหยุ่น	7.4	ชอบปานกลาง
รสชาติ	7.6	ชอบมาก
ความชอบโดยรวม	7.6	ชอบมาก

ตารางที่ 7 การทดสอบการยอมรับของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์มัฟฟินเนื้อตalaลสุก

n=100

ข้อมูลสำรวจ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
การยอมรับมัฟฟินเนื้อตalaลสุก		
ยอมรับ	96	96.0
ไม่ยอมรับ	4	4.0
การตัดเล็บใจซื้อมัฟฟินเนื้อตalaลสุก		
ซื้อ	88	88.0
ไม่แน่ใจ	10	10.0
ไม่ซื้อ	2	2.0
เหตุผลของการซื้อ		
ซื้อรับประทานเอง	85	85.0
เป็นของฝาก	13	13.0
ใช้จัดเลี้ยง	2	2.0
อื่นๆ	0	0
ราคาต่อกล่องของมัฟฟินเนื้อตalaลสุก		
(1 กล่องบรรจุ 4 ชิ้น)		
20 บาท	18	18.0
25 บาท	34	34.0
30 บาท	46	46.0
35 บาท	2	2.0

4. ผลการศึกษาต้นทุนการผลิตของมัฟฟินเนื้อตalaลสุกและมัฟฟินเนื้อตalaลสุกผสมลูกตาล

ต้นทุนการผลิตของมัฟฟินเนื้อตalaลสุก 1 สูตร จะได้มัฟฟินจำนวน 20 ชิ้น (ชิ้นละ 24 กรัม) พบ ว่า 1 ชิ้นมัฟฟินเนื้อตalaลสุกมีต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้จริงทั้งหมด 28.32 บาท และมีต้นทุนอื่นๆ ร้อยละ 5 ของต้นทุนจริง 1.42 บาท รวมต้นทุนการผลิตทั้งหมดเท่ากับ 29.74 บาท และต้นทุนการผลิตต่อชิ้น คือ 1.49 บาท

สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

การศึกษาและพัฒนาสูตรมัฟฟินเนื้อตalaสุกโดยใช้สูตรพื้นฐานจาก Muffin Recipe มาศึกษาอัตราส่วนของเนื้อตalaสุกต่อของเหลว (โดยน้ำหนัก) พบว่าผู้ทดสอบให้คะแนนความชอบที่ระดับ 40:60 สูงกว่าตัวอย่างอื่น มีความชอบโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ชอบมากถึงชอบมากที่สุด ทั้งนี้การเพิ่มปริมาณเนื้อตalaสุกมีผลให้มัฟฟินมีแนวโน้มของสีเหลือง (b^*) เข้มขึ้นทั้งส่วนผิวนอกและเนื้อใน มีขนาดชิ้น ความแข็ง และความชื้นเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากเนื้อตalaสุดมีแคร์โรทินอยด์ แป้ง และน้ำตาล เป็นองค์ประกอบ [3, 12] มีผลให้ทั้งผิวนอกและเนื้อภายในของมัฟฟินมีค่าสีเหลืองเข้มขึ้น นอกจากนี้เนื้อตalaสุกยังมีจุลินทรีย์ที่เกี่ยวข้องกับการหมักให้เข้มงวด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มของยีสต์ [13] รวมถึงมีแป้ง ไขอาหาร และความชื้นที่ล่วงผลต่อการเกิดกลูтенของแป้งสาลีและความแน่นเพิ่มขึ้นด้วย [14] สูตรที่เหมาะสมของมัฟฟินเนื้อตalaสุกประกอบด้วยแป้งสาลีเอ็นกประสงค์ ร้อยละ 29.51 ผงฟู ร้อยละ 2.49 เนยสด ร้อยละ 12.88 น้ำตาลทราย ร้อยละ 19.12 เกลือป่น ร้อยละ 0.33 ไข่ไก่ ร้อยละ 10.39 นมสด ร้อยละ 14.96 กลิ่นวนิลา ร้อยละ 0.33 และเนื้อตalaสุก ร้อยละ 9.98 ของน้ำหนักทั้งหมด ด้านคุณภาพทางเคมีของมัฟฟินพบว่ามัฟฟินเนื้อตalaสุกประกอบด้วย ความชื้น โปรตีน ไขมัน เค้า เยื่อยไย และคาร์โบไฮเดรต ร้อยละ 25.75, 5.56, 13.50, 2.32, 0.72 และ 52.15 ตามลำดับ นอกจากนี้มัฟฟินเนื้อตalaสุก 100 กรัมมีพลังงานทั้งหมด 352.34 กิโลแคลอรี่ และเบต้าแคโรทิน 102.53 ไมโครกรัม จากการศึกษาการยอมรับของผู้บริโภคต่อมัฟฟินทั้ง 2 ชนิดของผู้บริโภคจำนวน 100 คน โดยให้คะแนนความชอบแบบ 9-point hedonic scale พบว่ามัฟฟินเนื้อตalaสุกนั้นผู้บริโภคความชอบโดยรวมอยู่ในระดับชอบมาก ซึ่งให้การยอมรับ ร้อยละ 96 มีการตัดสินใจซื้อ ร้อยละ 88 มีความต้องการซื้อมัฟฟินนี้ขนาดบรรจุ 1 กล่อง 4 ชิ้นในราคา 30 บาท คิดเป็นร้อยละ 46 โดยมัฟฟินนี้มีต้นทุนการผลิตต่อชิ้นเท่ากับ 1.49 บาท

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีงบประมาณ 2555

เอกสารอ้างอิง

1. กรมส่งเสริมการเกษตร. 2544. ประโยชน์ของตalaโคนด. ใน: คณะกรรมการกำหนดรูปแบบโรงงานแปรรูปผลผลิตตalaโคนด. ตalaโคนด ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปและรูปแบบโรงผลิต. กรุงเทพฯ. กรมส่งเสริมการเกษตร. หน้า 4-5.
2. นรินทร์ พูลเพิ่ม. 2550. ตalaโคนด. กรุงเทพฯ. กรมวิชาการเกษตร. หน้า 6.
3. มนัสันท์ บุญราษฎร์, กมลวรรณ แจ้งชัด, อนุวัตร แจ้งชัด และ วิชัย หาดทิยธนาสันต์. 2544. การศึกษาคุณภาพของเนื้อตalaสุกและขนมตalaที่ผลิตจากเนื้อตalaสุกผ่านกระบวนการพาสเจอร์ไรเซชัน. ใน การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 39. 5-7 กุมภาพันธ์ 2544 กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 425-433.
4. Wendy, S. 2000. The Essential Baking Cookbook. Hong Kong. Toppan Printing Printing. p. 28.

5. Anonymous. n.d. Vanilla Muffin. Available from URL: http://www.muffinrecipes.net/vanilla_muffins.html. 7 July 2012.
6. Association of Official Analytical Chemists. 2002. Official Methods of Analysis of Association of Official (17th ed). Washington D.C. Association of Official Analytical Chemists.
7. Lee, C.C., Hoseney, R.C. and Varriano-Marston, E. 1982. Development of a laboratory scale single stage cake mix. *Cereal Chem.* 59(2): 389-392.
8. ศศิธร เกิดเกลี้ยง. 2553. ขนมมัฟฟินมะม่วง. งานวิจัยวิทยาศาสตรบัณฑิต. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. หน้า 50.
9. Association of Official Analytical Chemists. 1997. Official Methods of Analysis of Association of Official (16th ed). Washington D.C. Association of Official Analytical Chemists.
10. พรดาวา เขตต์ทองคำ. 2544. ขนมเบื้องไทยจากแป้งเมล็ดข晕. วิทยานิพนธ์คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 45.
11. วศินา จันทร์คิริ และ สุวิทย์ เกษรคีรี. 2539. การวางแผนและการประยุกต์รายการอาหาร. ใน: คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาการจัดการและการบริการอาหารในกัตตาหาร. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการและการบริการอาหารในกัตตาหาร. นนทบุรี. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช. หน้า 157.
12. นฤมล เหลืองภา. 2533. การผลิตและการใช้เนื้อสูกตลาดสุกงในขนมไทยบางชนิด. วิทยานิพนธ์คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 26.
13. บุญมา นิยมวิทย์ และ พยอม อัตถวินัยกุล. 2547. ผลิตภัณฑ์จากลูกตาล. *อาหาร* 34(4): 272-276.
14. จิตธนา แจ่มเมฆ และ อรอนงค์ นัยวิกุล. 2553. เบเกอรี่เทคโนโลยีเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 27-28.
15. Hui, Y. H. 2006. *Bakery Product: Science and Technology*. Iowa. Blackwell Publishing. p. 33-34.

ได้รับบทความวันที่ 29 กรกฎาคม 2556
ยอมรับตีพิมพ์วันที่ 19 กันยายน 2556